

# AVISA Grenseland

ET MØTESTED FOR AREMARK • MARKER • RØMSKOG

## Hjertevarme i Torsdagsklubben

I ti år har Torsdagsklubben i Ørje sørget for at markinger, rømsjinger og eidsberginger med spesielle behov har hatt noe flott å glede seg til. Kjell Kristian Nilsen var stolt over å være førstemann til smake på bursdagskaken. Assistent Maia-Lena Pettersen fra Rømskog storkoser seg også.

Side 8 og 9



NR. 8 • NOVEMBER 2014





# AVISA Grenseland

NOVEMBER 2014

## Aremark

Innbyggere: 1.408  
Areal: 321 km<sup>2</sup>  
Kommunesenter: Fosby  
Ordfører: Geir Aarbu (Sp)

## Marker

Innbyggere: 3.596  
Areal: 413 km<sup>2</sup>  
Kommunesenter: Ørje  
Ordfører: Kjersti Nythe Nilsen (A)

## Rømskog

Innbyggere: 672  
Areal: 183 km<sup>2</sup>  
Kommunesenter: Rømskog  
Ordfører: Kari Pettersen (KrF)

LEDER

# Kommunereformen

Det eneste som er sikkert er at ingenting er sikkert. Det er status i forhold til den varslede kommunereformen. Vi er på tampen av 2014. Det betyr at det er halvannet år igjen til landets kommunestyre må fatte vedtak om hva de ønsker. Våren 2016 er «D-Dag» for kommunene. Høsten 2016 skal fylkesmennene gå igjennom vedtakene og trekke sine konklusjoner. Så skal departementet si sitt og deretter vil regjeringen fatte sine vedtak. Fra 2020 skal etter planen Norges kommunekart se helt annerledes ut enn i dag.

Om dagens 428 kommuner blir til hundre, slik noen har antydnet. Det vet ingen. Men færre kommuner blir det – uansett. For der ute finnes det noen som helt frivillig slår seg sammen. Men det gjelder ikke her i Grenseland. Signalene fra våre tre kommuner; Aremark, Marker og Rømskog, tyder på at ingen av dem frivillig gir opp sin status som egen kommune.

Prosessen i våre kommuner er overraskende ulik. Mens Aremarks politikere allerede har fattet et vedtak, er Marker og Rømskog bare så vidt kommet i gang. Både Rømskog og Marker har signalisert at de vil gå grundig til verks. De vil legge stor vekt på dialog med sine innbyggere. Her skal «alle» høres før politikerne gir sin anbefaling. I Aremark har politikerne enstemmig sagt at Aremark vil gå sammen med Halden dersom

man ikke får bestå som egen kommune. Det har ikke vært noen prosess der innbyggerne har fått si sin mening. Kanskje har rabalderet rundt folkeavstemningen om vindmøller skremt politikerne fra å spørre innbyggerne en gang til. Synd, for kommunereformen er så viktig for våre kommuners fremtid at innbyggerne bør få delta, slik de er blitt lovet i Marker og Rømskog.

Rømskog har kommunestyret valgt å jobbe aktivt med å utrede ulike alternativer; egen kommune med interkommunalt samarbeid, slå seg sammen med grensekommunene/Indre Østfold, slå seg sammen med Aurskog-Høland/Nedre Romerike, eller kanskje helt andre løsninger. Ordfører Kari Pettersen sier: «En god dialog med innbyggere, næringsliv og det øvrige lokalsamfunn i 2014-2016 er kanskje det aller viktigste i dette prosjektet».

Marker skal man gå grundig til verks for å se på konsekvensene av ulike alternativer. Alt fra å bestå som egen kommune til å slå seg sammen med en eller flere naboer. Vi leser i kommunestyrepapirene: «Det legges opp til en lokal prosess hvor det drøftes og avklares hvordan vi best løser våre velferdsgoppgaver og utvikler lokalsamfunnet i framtida. Det forutsettes at prosessen tilrettelegger for bred medvirkning fra innbyggerne. Frist for dette forberedende arbeidet er juni 2015».

Aremark er det selvstendighet eller Halden som gjelder. Vi har sagt det før, men gjentar det gjerne: Det hadde vært aldeles fortreffelig om Aremark, Marker og Rømskog kunne bevare sin selvstendighet. Men på Stortinget er det stort sett bare Senterpartiet som på generelt grunnlag støtter dette. Sp skal gjøre et brakvalg av dimensjoner i 2017 om de skal komme i en posisjon til å reversere regjeringens kommunereform. Dagens blå-blå regjeringen kan meget vel falle om snaut tre år. Men da er trolig kommunereformen allerede vedtatt, og verken Ap eller andre opposisjonspartier er så sterke motstandere av reformen at de vil fjerne den før den har fått virke.

Stortingsrepresentant Ingjerd Schou (H) slovet på et folkemøte i Aremark nylig at det ikke blir noen sammenslåing i denne perioden. I DENNE perioden. Da slappet aremarkingene av og tok det som et tegn på at man slipper unna. Men Schou er en politisk ringrev. Det er under tre år igjen av inneværende periode. Det er for knapp tid til tvangssammenslutninger. Men i NESTE periode skjer det, og fra 2020 skal alt være på plass. Helt sikkert uten to blå elger på sølv bakgrunn på rådhusets vegg. For da er det «Gud med oss» som gjelder og rådhuset ligger i Halden. Og der bryr man seg ikke om Aremark.

## BØENSÆTER SOLGT

Hedda og Egil Kortnes fra Lier utenfor Drammen trakk det lengste strået i budrunden om den gamle husmannsplassen Bøensæter i Aremark. Kommunen solgte husmannsplassen og kommuneskogen hver for seg. Alf Ulven kjøpte skogen. Familien Kortnes var vertskap på Bøensæter i fire år, frem til 2004.

De nye eierne har forsikret kommunen om at de vil videreutvikle Bøensæter i tråd med tidligere drift. Det vil si at stedet fortsatt vil ta imot skoleklasser og arrangere kurs og konferanser.



Bøensæter i Aremark er solgt. Foto: Siri M. Dalnoki.



Avisa Grenseland er et felles organ for grensekommunene Aremark, Marker og Rømskog.

Utgitt av Grenseland Media AS  
Redaktør: Øyvind Ottersen  
Grafisk design: Byline AS

Besøksadresse:  
Storgata 5, 1870 Ørje  
Telefon: 468 24 777

E-post: oyvind.ottersen@grenselandmedia.no  
Trykk: Nr1 Trykk, Lillestrøm  
Forsidefoto: Øyvind Ottersen

# Rømskog forbereder seg på kommunereformen

**I Rømskog er man på politisk hold godt i gang med å forberede seg på kommunereformen. Flere alternativer skal utredes lokalt. I en artikkel til Rømskogs innbyggere redegjør ordfører Kari Pettersen for den kommunale prosessen. Vi tror artikkelen har interesse også for andre i Grenseland og gjengir den her.**

Regjeringen har bestemt at det skal gjennomføres en kommunereform. Denne ble presentert i form av en stortingsproposisjon tidligere i år. Regjeringens mål med reformen er: - gode og likeverdige tjenester til innbyggerne - helhetlig og samordnet samfunnsutvikling - bærekraftige og økonomiske robuste kommuner - styrke lokaldemokratiet og gi større kommuner flere oppgaver.

Kommunal- og forvaltningskomiteen har understreket «at det er eit utredningsansvar for alle kommunar». Det legges opp til at alle kommuner i lys av dette skal utrede og vurdere sin situasjon og sine behov, samt hvilke muligheter man har for sammenslåing. Prosessen skal avsluttes med et kommunestyrevedtak senest våren 2016.

## Utgifter dekkes

Kommunene vil få dekket 100 000 kroner til utgifter knyttet til informasjon og folkehøring, jmfør Inn-delingslova § 10. Loven setter ikke krav til hvordan innbyggerne skal høres, så dette må besluttes av hver enkelt kommune.

Regjeringen har gitt Fylkesmannen et koordinerende ansvar for reformen og prosessene knyttet til denne. De har også bedt KS være en tilrettelegger for gode og lokalt forankrede prosesser. Fylkesmannen i Østfold har allerede tatt initiativ ved å besøke alle atten østfoldkommuner før sommeren og hatt dialog med ordfører og rådmann for å kartlegge den enkelte kommunes status og utviklingsplaner.

Fylkesmannen har ansatt egen prosjektleder, som sier at det vil komme skisse til prosjektplan fra Fylkesmannen i løpet av kort tid. Ansvar for de lokale prosessene ligger i den enkelte kommune. Etter sommeren 2016 skal Fylkesmannen gjøre en selvstendig vurdering av de samlede kommunestyrevedtakene og vurdere om disse er i tråd med hovedmålene for reformen.

## Rømskogs kommunestyrevedtak

Kommunestyret i Rømskog fattet følgende vedtak 18. september:

1. Kommunestyret ønsker en utredning om:
  - a) Rømskog som fortsatt egen kommune med nødvendig interkommunalt samarbeid
  - b) Kommunesammenslåing med grensekommunene / Indre Østfold



**Kari Pettersen, ordfører i Rømskog.**

Foto: Øyvind Ottersen.

- c) Kommunesammenslåing med Aurskog-Høland/Nedre Romerike
  - d) Ev. andre løsninger.
2. Det nedsettes en arbeidsgruppe bestående av Formannskapet og 1 representant fra hvert av de partier som ikke er representert i Formannskapet, men som er representert i Kommunestyret.
  3. Arbeidsgruppa drøfter og utformer arbeidsform og tidsplan som fremmes kommunestyret i egen sak. Ordfører leder utvalget, og rådmannen er sekretær.  
Rømskog kommune består enten som egen kommune eller går inn i en ny kommune fra 1. januar 2020. Utfallet er det ingen som kjenner i dag.

## Dialog med innbyggerne

Uansett: Rømskog kommune har som sin viktigste oppgave å trygge og legge til rette for de aller beste utviklings- og vekstbetingelser for Rømskog-samfunnet også etter 2020. Det fordrer en god dialog med innbyggere, næringsliv og det øvrige lokalsamfunn i 2014–2016 for å finne fram til hva som er deres syn på de ulike samfunnsområdene framover. Jeg ser på det som kanskje det aller viktigste i dette prosjektet. Vår lokale prosess starter nå og vil gå fram til en kommunestyresak sendes Fylkesmannen og departementet høsten 2016.

Info vil komme etter hvert!

*Hilsen Kari*

## FOLKEMØTE PÅ FURULUND

**Åtti mennesker, de fleste godt voksne, møtte opp på Furulund i Aremark til folkemøte om kommunesammenslåing. Ifølge Halden Arbeiderblad lovet Ingjerd Schou at ingen vil tvinge Aremark til å slå seg sammen med Halden.**

Det var HA og Halden bibliotek som arrangerte folkemøtet. I panelet satt to stortingsrepresentanter og to ordførere: Ingjerd Schou (H) og Stein Erik Lauvås (Ap), Halden-ordfører Thor Edquist (H) og Aremark-ordfører Geir Aarbu (Sp). Debatten ble ledet av HA-redaktør Hans-Petter Kjøge.

Geir Aarbu var helt klar på at Aremark ønsker å være egen kommune, og han var glad for at stortingsrepresentantene Schou og Lauvås begge lovet at ingen kommuner vil bli tvunget til å slå seg sammen.

Kommunestyret har vedtatt at dersom Aremark blir tvunget til å slå seg sammen med andre, ønsker de en sammenslåing med Halden.

## Frisklivssentralen

Frisklivssentralen i Rømskog er et gratis tilbud til innbyggere som ønsker bistand til å endre levevaner innenfor fysisk aktivitet, kosthold og/eller tobakk. Frisklivssentralen tilbyr motivasjonssamtaler, frisklivsresept og oppfølging. Frisklivssentralen har oversikt over alle trimtilbud i regi av lag og foreninger i Rømskog. Trimrommet er åpent alle dager fra klokka 7 til klokka 22, og det er åpent for alle. Ta kontakt med helsesøster, fastlege eller folkehelsekoordinator hvis du er interessert.

Bakergården Café



**Jul** på  
Bakergården

Tradisjonell hjemmelaget julemat i stemningsfulle lokaler.

**Julelunsj eller julebord**

Ta kontakt for meny og bestilling.

**Julebordshelg 5.-7. desember**

Kom i julestemning med venner, familie eller gode gode kollegaer! Julebuffet med tradisjonell hjemmelaget julemat (ribbe, medisterkaker og medisterpølser med tilbehør).

**Fredag 5. og**

**lørdag 6. desember** kl. 18–01.

Buffet fra kl. 19 til 21.30. Kr 379,-. Bordbestilling.

**Søndag 7. desember** kl. 13–18.

Buffet kr 279,-.

Ikke bordbestilling.



**Mandag-torsdag 10-16**  
**Fredag 10-18**  
**Lørdag 10-16**



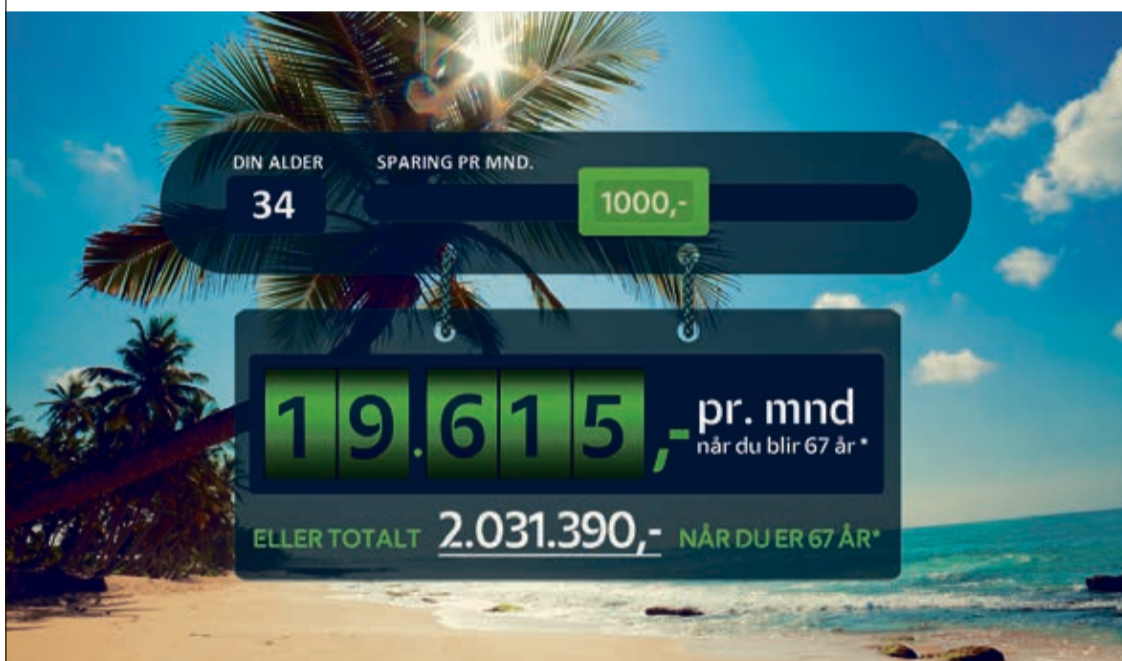
STORGATA 14, 1870 ØRJE  
POST@SLUSEPORTEN.NO

# Sammen er vi attraktive



7. og 8. november arrangeres en grensemesse her i Töcksfors Shoppingcenter. Messen vil rette fokus mot både næringsliv, handel og det å leve og bo i grenseregionen.

**Marker**  
sparebank



Årgangssparing =  
Ekstra penger som  
pensjonist, rett og  
slett

Sjekk hvor mye ekstra du kan få i pensjon på [www.lokalbankene.no](http://www.lokalbankene.no) eller ta kontakt med oss på telefon 69 81 04 00 for en spareprat

En alliansebank i **eika**.

Marker og Årjäng er gode nabokommuner med en riksgrense mellom seg. Godt samarbeid har vært viktig i mange år, men mange mener at dette bør videreutvikles. 7. og 8. november arrangeres en felles messe i Töcksfors.

ØVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

Messen heter «Möjligheternas Grenseland» og er en litt utradisjonell messe lokalisert på ledige arealer rundt i Töcksfors Shoppingcenter. I to fulle dager får næringsliv på begge sider av grensen anledning til å profilere seg. Også Årjäng og Markers nabokommuner er velkomne. De er en viktig del av regionen, som er både stor og har mange attraksjoner.

#### Flere mål

Messen er et samarbeid mellom flere betydelige aktører: Grensekomiteen Värmland-Østfold, Årjängs kommun, Marker kommune, Töcksfors Shoppingcenter, Westra Wermlands Sparbank, Marker Sparebank og Nordmartkens Næringsliv.

Her er hva arrangørene håper å oppnå med arrangementet:

- Skapa kontakter mellom foretagen
- Rekruttera medlemmar till Nordmartkens Næringsliv
- Få människor att flytta till någon av gränskommunerna Årjäng eller Marker kommune
- Öka stoltheten hos invånarna
- Stärka varumärket
- Stärka regionen
- Få uppmärksamhet och mycket media



#### KULTURKVELD PÅ ØRJE BRUG

Folk kan glede seg til nok en spennende kulturkveld på Ørje Brug. Onsdag 29. oktober skal emeritus professor Johan Henrik Schreiner holde foredraget «Kvinner i antikken».



Niklas Buer på Skodsberg i Aremark har satset betydelige midler på et privat båtutsetningsanlegg like ved hans egen flotte småbåthavn. For alle som liker båtlivet på Haldenkanalen er dette godt nytt. For anlegget er tilgjengelig også for allmennheten.

# Satser på båtfolket i Aremark

Niklas Buer på Skodsberg i Aremark har de siste årene satset stort på både gården og båtanlegget i Aremarksjøen. Nå er et nytt anlegg for båtutsetting ferdig, til glede for alle som liker livet på sjøen.

**ØVVIND OTTERSEN, TEKST**  
**OLE FREDRIK SANDE-OTTERSEN, FOTO**

En stor og flott småbåthavn har lenge prydet området på Skodsberg, på vestsiden av Aremarksjøen, eller Ara som sjøen offisielt heter. Niklas Buer er grunneier og har blant annet en rekke hytter på sin eiendom. Hyttefolket er hyppige brukere av anlegget.

– Jeg synes det er hyggelig å få til noe, både for hyttefolket og for allmennheten generelt. Etter at Mattilsynet stengte den kommunale båtutsetningsrampen ved renseanlegget, var det få muligheter til å sette ut eller ta opp småbåter i Aremark. Det er bare Strømsfoss og Tripperød som har slike anlegg for båtutsetting. Jeg lanserte planene mine for kommunen, som syntes det var interessant, sier Niklas Buer.

## Halv million

Det nye private anlegget har kostet snaut en halv million kroner. Da er verdien av egen graveinnsats regnet med. I rene kroner har Buer brukt 400.000 kroner. Han fikk femti tusen av kommunen, samt et rente-

fritt lån på hundre tusen. Det nye båtutsetningsanlegget innebærer altså et betydelig økonomisk løft for Niklas Buer. Penger han selvfølgelig aldri vil kunne få tilbake.

– Nei, det er jeg innforstått med. Men dette er en del av en helhet. Jeg driver gård og leier ut hyttetomter. Da er det viktig at ting både ser bra ut og fungerer. Dette er en del av helheten og en ny, viktig brikke som er på plass. Målet nå er at jeg kan få til en ordening med tillitskasse, slik at folk kan betale noe når de bruker anlegget, sier han.

## Kulturminne

Båtutsetningsanlegget er bygget i tilknytning til den nedlagte tømmerveiteplassen. For Buer har det vært viktig å bevare mest mulig av dette gamle kulturminnet. Derfor har han gått varsomt frem med nyanlegget.

– Det har gitt meg noen utfordringer. Det gjelder også betongarbeidene. Det er aldri lett å støpe under vann. Men firmaet Grunnbygg i Skjeberg har gjort en flott jobb, utført og ledet av firmaets aremarking Andreas Bogstrand Akre.

Deler av anlegget ble tatt i bruk allerede i sommer. Men først i månedsskiftet september/oktober var anlegget helt ferdig. Selv om årets båtsesong må sies å være over, har mange allerede neste sommersesong i tankene. Da er det godt å vite at det er en smal sak å få båten på vannet. Takket være Niklas Buer på Skodsberg.

## Finn fram refleksen!

Visste du at uten refleks i mørket har en bilist i 50 km/t bare to små sekunder på å oppdage deg? Med refleks har bilisten ti sekunder – altså fem ganger så lang tid – til rådighet. Det kan bety forskjellen mellom liv og død.

Din dekkleverandør i nærmiljøet

**DEKK OG HJUL**

av alle typer

**GUNSTIGE PRISER!**



**Granerud Service**

1870 Ørje. Tlf. 69 81 41 17. Mob. 907 78 359





For Terje Holth i Aremark er elgjakt et av årets høydepunkter. Her sitter han på post i det flotte høstværet.

# Elgjakt i strålende vær

Årets elgjakt ble innledet i strålende høstvær. Vi var med en gjeng ivrige og svært rutinerte elgjegere i Vestfjella i Aremark. Det ble en på alle måter vellykket åpning på årets jakt.

OLE FREDRIK SANDE-OTTERSEN, TEKST OG FOTO

Blå himmel, en ganske varm oktober-sol, lite vind og særdeles god stemning gjorde sitt til at de ivrige Aremark-jegerne hadde en god dag i skogen. «Vår mann» var Terje Holth, også han en rutinert kar med mange gode jakthistorier på lager. Noen elg ble det ikke på Terje denne dagen, men laget fikk inn en fulltreffer, og da var det hektisk aktivitet i «slaktebua» hos Terjes bror Helge, som sto for dagens fulltreffer.

## Årets høydepunkt

Jaktlagets medlemmer gikk til verket med godt utstyr og mange års erfaring i ryggen. Elgen ble flådd og partert slik det skal gjøres. Litt ekkelt, kanskje, for dem som ikke har opplevd slik før. Rutine og helt naturlig for folk som har jaktet elg hele livet. Elgjakt er en del av kulturen på bygda. En svært viktig kultur og årets definitive høydepunkt for mange.



Når elgen er vel i hus, trer jaktlagets rutinerte medlemmer til verket med godt utstyr og stø hånd.

EN PLASTBEDRIFT MED 40 ÅRS ERFARING

Vakuumforming  
og CNC-fresing  
av plast



*Ny Plast*

Moene, 1798 Aremark. Telefon 69 19 84 88  
www.nyplast.no • e-mail: benthe@nyplast.no

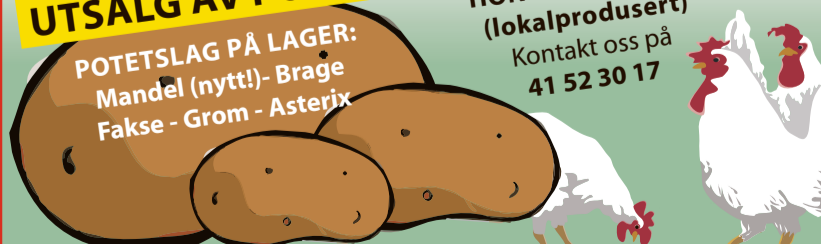
ANONBY GÅRD

Ørje

SELVBETJENING/  
UTSALG AV POTER

POTETSLAG PÅ LAGER:  
Mandel (nytt!) - Brage  
Fakse - Grom - Asterix

HONNING OG EGG  
(lokalproduisert)  
Kontakt oss på  
41 52 30 17



ANONBY GÅRD, 1870 ØRJE. E-MAIL: NESSET@HALDEN.NET

# Rømskog ga mest i Østfold

Årets TV-aksjon viste nok en gang at innbyggerne i Rømskog er flinkest i Østfold til å åpne lommebøkene. Hver rømsjing ga dobbelt så mye som landsgjennomsnittet.

ØVIND OTTERSEN, TEKST

Inntektene fra årets TV-aksjon går til Kirkens Nødhjelps arbeid med å skaffe varig tilgang til rent vann for over en million mennesker. Totalt kom det inn drøyt 240 millioner kroner. Det er et av de beste resultatene i TV-aksjonens historie.

## Stor giverglede

Tallene fra årets aksjon viser at hver innbygger i Rømskog i gjennomsnitt ga 90,23 kroner. Landsgjennomsnittet var 47,01 kroner. Rømskog-resultatet gir klar førsteplass i Østfold og 25. plass blant alle landets kommuner/kretser. I Østfold fulgte Spydeberg (kr 66,36) og Skiptvet (kr 62,33) på plassene bak Rømskog. Aremark kom med sine 61,44 kroner per innbygger på fjerdeplass i Østfold og 106. plass på landsbasis. Marker ble nummer seks i Østfold og nummer 203 i landet med 51,82 kroner per innbygger. Nederst på Østfold-listen finner vi Halden, som med 35,48 kroner per innbygger havnet på 418. plass.

Best av alle i Norge var Svalbard, der innbyggerne i gjennomsnitt ga imponerende 366,02 kroner.

## Stor innsats

Over hele landet, selvsagt også i våre kommuner, har det vært en formidabel innsats fra et stort antall bøssebærere, sjåførere, organisatorer og andre frivillige. Uten dem vil en riksdekkende dugnad som TV-aksjonen være umulig å gjennomføre.



Anne-Marie Helland, generalsekretær i Kirkens Nødhjelp, står ved vannpumpen i Koka, en landsby i Etiopia. TV-aksjonen skal gi 180 000 mennesker varig tilgang til vann i landet. Foto: Kirkens Nødhjelp.

# Ta fareskiltet på alvor!



Dette skiltet er ikke satt opp uten grunn. Senk farten og vær på vakt. Foto: Statens Vegvesen.

**Bilister bryr seg fint lite om fareskiltene som varslar elg. Mange overser skiltet, og mange av dem som ser det, setter ikke farten ned. Det kan føre til at du ikke klarer å stoppe eller styre unna når elgen løper ut i veien.**

– Skilt som varslar elgfare er et av de mest brukte, og trolig minst effektive, tiltak mot viltulykker. Undersøkelser viser at bilistene ikke setter ned farten i særlig grad, sier avdelingsdirektør Roar Midtbø Jensen i Statens vegvesen, veiavdeling Østfold.

Statens vegvesen Region øst har studert trafikkulykker med vilt som har skjedd de siste fire årene.

Dette handler stort sett om elgulykker, og oktober er høysesong. I Østfold var det 17 viltulykker med personskader i perioden 2010-2013. Én person mistet livet, fire ble hardt skadd, mens 16 personer fikk lettere skader. På landsbasis blir mellom 50-80 personskader i trafikken meldt til politiet i året. Hvert år blir om lag 1300 elg drept på veiene.

## Skog og vassdrag

De fleste elgulykkene skjer der veien går gjennom skog og i nærheten av vassdrag. Risikoen er særlig stor der det er skråning ned mot veien og i nærheten av sidedaler. Tre av fire ulykker skjer i mørke og grålysning. Undersøkelser viser også at elgen trekker mer når det er fullmåne.

– Hva gjør Vegvesenet for å forebygge ulykkene?

– Det viktigste tiltaket er å sette opp viltgjerder.

Gjerdene leder elgen til sikre krysningspunkter. Det kan likevel være fare for elg i veibanen på slike strekninger. Rydding av skog langs veien er viktig. Det gjør det enklere for bilisten å se elgen, samtidig som det blir mindre å spise for elgen langs veien, sier Midtbø Jensen.

– Hva kan bilførerene gjøre for å unngå elgen?

– Vi setter ikke opp elgskilt uten grunn. Bilførerere bør derfor sette ned farten og følge ekstra godt med langs veien på elgstrekninger. Dette gjelder særlig i mørke og grålysning, når elgen vandrer. Elgen snur aldri når den løper ut i veien. Styr derfor alltid mot bakparten for å unngå kollisjon. Det gjelder også når du kjører i kø. Elgen venter ikke til bilene har kjørt forbi, sier Midtbø Jensen.

## Jul på Rømskog!

Sett av søndag 30. november – første søndag i advent! Da inviteres alle til Jul på Rømskog. Enten de har noe å selge, ønsker å handle eller bare vil få med seg en god førjulstemning.

ØVIND OTTERSEN, TEKST

Arrangørene håper at riktig mange har noe å selge, for først da blir det skikkelig julemarked. Det kan være julepynt, julekaker, julemat, juleøl, julegodt, julekort, juletrær, juledekorasjoner eller julegaver. Uansett, stort eller lite, nytt eller gammelt. Ta kontakt og meld din deltakelse.

Noen ønsker kanskje å lage sitt eget utsalg hjemme. Eller kanskje delta hos noen andre. Eller kanskje har du en god idé om hva man kan gjøre for å skape enda bedre julestemning i Rømskog. En spesiell juleaktivitet, kanskje. Alle innspill mottas med takk.

## Bli med

Det er viktig at riktig mange deltar i de mange aktivitetene som forhåpentligvis kommer i stand. I Rømskog ønsker man seg en adventsøndag fylt av kortreiste juletilbud og aktiviteter for små og store.

Meld din interesse og/eller dine gode ideer til Aileen Tørnby på telefon 467 97 919 eller på E-post: moserud@live.com, eller til Helene Jovall Dahl på telefon 957 02 785 eller E-post heda@tertitten.com.

## Husflidslaget

En aktør som helt sikkert er med på Jul på Rømskog er husflidslaget, som inviterer til julemesse ved kulturhuset denne dagen.

## UNGDOMS-FABRIKKEN

Ungdomsfabrikken er Rømskogs ungdomsklubb. Den er for deg mellom 13 og 19 år. Fabrikken er under oppussing, det males og snekres. Det skal bli aktivitet i både kinosal og dansesal/disko. I Rømskog håper man at ungdommen blir aktivt med på å gjøre fabrikken til en spennende møteplass. Fabrikken er alltid åpen på tirsdager fra klokka 17 til 20.

I ti år har de holdt på. Klubben. Eller Torsdagsklubben, som det sto på den flotte bursdagskaken. I ti år har Ørje kirke vært stedet der menneskelig varme og store hjerter har gjort livet lysere for dem som virkelig trenger det.



Sogneprest Runo Lilleaasen bistår Gro Lyngstad fra Rømskog i lystenningen. Et høydepunkt på klubbkvelden.

# Torsdagsklubben

ØVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

Sogneprest Runo Lilleaasen er primus motor for Klubben. Men den fantastiske og særdeles jordnære «Runo prest» skynder seg med å ta ære bort fra egne skuldre. Han berømmer alle gode medhjelpere og alle andre som har gjort og fortsatt gjør det mulig å gi et månedlig tilbud til folk med spesielle behov. Klubben er langt fra noe Marker-fenomen. Klubben er for brukere i både Marker og Rømskog. Og dessuten deltar fast en gjeng fra Eidsberg. Interkommunalt hygge-samvær, altså.

## Flott tilbud

Klubben, eller Torsdagsklubben. Vi kaller den begge deler, for det gjør brukerne selv. Torsdagsklubben ble i sin tid opprettet fordi Runo Lilleaasen så behovet. Han har selv en psykisk utviklingshemmet sønn som i dag har passert tretti og bor i egen leilighet i Ørje.

– Det har jeg lært veldig mye av. Og jeg så hva han og andre i samme situasjon trengte. De har gode boforhold og veldig flinke hjelpere. Men innimellom kan det være godt med et ekstra fritidstilbud. Derfor satte vi i gang Klubben. Og nå har vi holdt det gående i ti år. Det har vært ti flotte år, sier Lilleaasen.

## Mer enn kirke

Klubben holder til i Ørje kirke. Samlingene starter med en gudstjeneste, svært uformell og imponerende godt tilpasset brukerne. Runo prest er på fornavn med alle. Og han ser og hører alle. Her er terskelen lav og hjertedøren vidåpen. Her snakkes det så folk forstår, her tennes lys og her er alle en viktig brikke. Her er ingen enveisdialog. Aldri før har vi opplevd en mer uformell gudstjeneste, proppfull av humor, men også ispedd litt alvor. Blant annet minnes man dem som har gått bort. Men her er det slett ikke noe «sitt stille og se alvorlig ut». Innimellom kommer det kommentarer og





Ordførerne Kjersti Nythe Nilsen (t.h.) og Kari Pettersen kom rett fra kommunekonferanse i Tromsø. Da smaker det fortreffelig med pølse i brød på Klubben. Men de må vente på tur. Tommy Skogheim er foran i pølsekøen.



Tre av mange glade ansikter på Klubben. Fra venstre assistent Thea Dahlum Nilsen, bingogeneral Finn Wahl og Gro Lyngstad.



Folk storkoser seg i «garasjen», kjellerlokalene i Ørje kirke. Hver torsdag i ti år har Klubben her vært et kjærkomment tilbud.



Kjell Kristian Nilsen kan nesten ikke vente med å teste bursdagskaken.

# jubilerte

innspill som får folk til å riste av latter. Herlig! Og varmt.

Etter lystenning, som kveldens utvalgte utfører med den største glede, er seansen i kirkerommet over. Med smil, latter og mange saftige kommentarer beveger alle seg ned i «garasjen». Det vil si lokalene i underetasjen. Der er det sosialt samvær, mat, hygge og ikke minst bingo som gjelder.

## Storfint besøk

Som seg hør og bør en 10-årsjubilant, vanker det storfint besøk når «bursdagsbarnet» inviterer til fest. Og stort større besøk enn to blide ordførere

kan man neppe få. Markers Kjersti Nythe Nilsen og Rømskogs Kari Pettersen ankommer Klubben, smilende og blide som alltid, med ordførerkjede rundt halsen. Direkte fra Gardermoen etter kommunekonferanse i Tromsø. Slitne? Ser ikke slik ut. Nei, bare smilende og glade for å få oppleve Klubben. Og ikke minst får ordførerne lov til å forsyne seg med wienerpølser og annet snadder. I svært så uformell stil snakker de med brukere og ledere. Latteren sitter løst. Litt av en kontrast til kommunekonferansen i Tromsø.

## Bare vinnere

Etter mat og prat og masse latter, skrider pen-

sjonert lensmann Finn Wahl til verket. Han er bingogeneral i Klubben. På bordet ligger mange flotte gevinster.

– Bingoen er høydepunktet for mange. Da sitter alle som tente lys. Og her blir ingen skuffet. Alle vinner, nesten hvisker Runo Lilleaasen, vel vitende om at konkurransemomentet blir litt borte av det, men han vet også at her er så mange andre hensyn å ta.

Torsdagsklubben er et flott tiltak som forhåpentligvis vil feire mange jubileer i årene fremover.

# VI SELGER UT!

**GULVBELEGG**

2, 3 og 4 m bredde

-40%

**ALT I TEPPER**

-40%

**LAMINATGULV**

8 mm

**KUN 98,-** pr. m<sup>2</sup>
**TAPET**  
-40% -60%

**GJELDER LAGERVARER**

Åpningstider:

Man-fre 08.30-17.00 Lør 09.00-13.00

 Storgt. 56, 1870 Ørje - tlf. 69 81 14 70  
tepperogmiljo@halden.net

**Kulør**

  
Tepper og miljø


Mange lag og foreninger har allerede gitt beskjed om at de blir med på lysvandringen rundt Helgetjern. Her er noen av dem representert utenfor Bo- og Service, med Helgetjern badet i regngrått dagslys i bakgrunnen. Fra venstre Roy Heyerdahl (historielag og o-lag), Allison Dehli (Annen Etasje barnehage), Arne Dehli (Lions), Freddy Hagen (Frivilligsentralen) og Lars Johansson (MOT og UKH).

## Det er ikke så lenge til jul som du kanskje tror ...

**Sjekk kalenderen og bestill julebordet nå!**

 Ta kontakt på tlf. 69 81 21 37,  
firmapost@solstrand-terrasse.no  
eller eller kom innom oss for en hyggelig prat!

**I mellomtiden** serverer vi varm lunsj og småretter mandag til lørdag.


www.solstrand-terrasse.no

*Spør oss også om catering!*

# Lysvandring rundt Helgetjern

**Tordag 20. november vil by på en spektakulær opplevelse for hele Markers befolkning. Unge som gamle. Da skal det arrangeres lysvandring med masse attåt. Arrangementet er et ledd i Marker kommunes 50 års feiring.**

**ØYVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO**

- Vi håper at veldig mange kan sette av noen timer for å delta denne torsdagskvelden, sier kultursjef Else Marit Svendsen. Hun håper også at riktig mange lag og foreninger og andre aktører melder seg til tjeneste for å skape liv og røre rundt Helgetjern og ved Marker Bo- og Servicesenter der hele arrangementet har sin base.

### Lys og glede

Arrangementet er ment å være en inspirasjon til glede. Her rettes fokus mot FNs barnekonvensjon, det er «MOT til å leve-dagen», og det skal tennes fredsllys. For å få alt dette og mer til må lag og foreninger bidra. Andre viktige aktører er Kirken og Frelsesarmeen. Blant annet fordi det vil være arrangement for beboerne inne på Bo- og Service, og det vil samles inn julegaver til Frelsesarmeen ute i hagen. Der vil det også bli salg av vått og tørt.

### Lommelykt-armada

De som vil og har lyst, inviteres til å delta på en vandring rundt Helgetjern. I novembermørket skal alle lyse med lommelykt, og målet er å skape «Norges største lommelykt-tog». Den lange «lysormen» vil passere en rekke stands på sin vandring. Steder der lokale lag og foreninger har laget i stand aktiviteter. Det kan være skyggeteater, dans, kunstutstilling, refleksshow, kakaostasjon eller noe annet som folk ønsker å bidra med.

### - Still opp

- Jeg håper at riktig mange vil bidra. Men det er også viktig at flest mulig stiller opp og deltar. Lysvandringen skal synes, og det hadde vært morsomt om vi klarte å lage et veeeldig langt lystog rundt flotte Helgetjern, sier Else Marit Svendsen.

Ønsker du å bidra med en aktivitet; ta kontakt på E-post: else.marit.svendsen@marker.kommune.no, eller på telefon 92 89 47 38.



## Havass Skog



## Er du skogeier?

### Vi kan

- tømmerdrift og tynning
- planting og ungskogpleie
- gi gode råd om skogforvaltning

**Kontakt oss for en prat om skog og tømmer:**

Havass Skog, Storgt. 55, 1870 Ørje

Tlf. 69 81 27 00, firmapost@havass.skog.no

**Skogeierne langs Haldenvassdraget**

*Vi synger  
julen inn*

 Velkommen til  
julekonsert i Aremark kirke  
lørdag 20.12.2014 kl. 18


## Refleks-veste

Årets førsteklassinger i Marker lover å være ekstra flinke til å bruke de flotte refleksvestene de har fått fra banken. Smårolingene er klare på at det er viktig å synes godt når de er ute i trafikken.

For en tid tilbake var markedsjef Tom Lervik på besøk på Marker skole. Med seg hadde han flotte refleksvester. Tidligere i høst fikk de jevngamle aremarkingene tilsvarende gave fra Marker Sparebank. Dette er blitt en tradisjon både barna selv og ikke minst de foresatte setter pris på.



Markedsjef Tom Lervik i Marker Sparebank sammen med glade førsteklassinger i Marker. Refleksvester er en populær og nyttig gave. Foto: Hilde Fosser Jaavall

# Biskopen på elgjakt i Rømskog



En stolte biskop Atle Sommerfeldt ved årets første elgfall, en stor og fin okse.

**Årets elgjakt i Rømskog ble av de helt spesielle. For på jegerotta på Kørren var selveste biskopen med. Det ble en begivenhetsfull dag for alle.**

ØVVIND OTTERSEN, TEKST. RUNO LILLEAASEN, FOTO

Biskop Atle Sommerfeldt er en mann som trives ute blant «vanlige» mennesker. I Rømskog har de beina solid plantet på jorda, dyrker sine fritidsinteresser og nyter livet i en natur som kanskje er Østfolds vakreste. I dette miljøet kom biskopen på besøk. Tilfeldig var det neppe at kalenderen viste søndag 5. oktober – elgjaktstarten. For biskop Sommerfeldt ville gjerne starte dagen i friluft.

### Jegerotta

Før lyset fikk skikkelig tak på morgenkvisten var biskopen og de mange forventningsfulle jegerne på plass på flotte Kørren. Med bål og et hjemmelaget kors av bjørk som kulisser, holdt biskopen en liten jaktandakt. Deretter bar det til skogs. For både jegerne og den celebre gjesten ble det en særdeles vellykket dag. En flott okse ble dagens fangst.



Fin stemning blant forventningsfulle jegere og en minst like ivrig biskop på Kørren i Rømskog. Klokka er 07, og det er første dag av årets store begivenhet – elgjakta.

## VELKOMMEN TIL

MESSEN ER ETT SAMARBEIDE MELLOM



# MÖJLIGHETERNAS GRENSELAND

## — SVENSK-NORSK MÄSSA —

OM DINA NÄRMASTE MÖJLIGHETER ATT BO, LEVA OCH GÖRA AFFÄRER I GRÄNSLAND

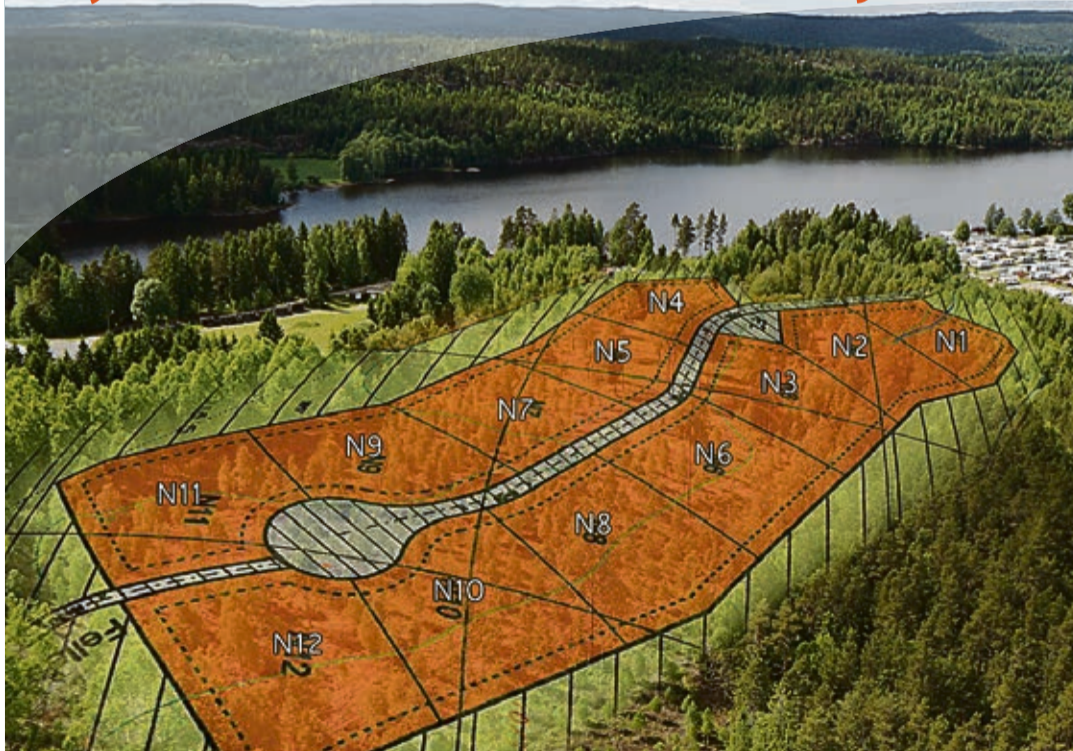
7-8 NOVEMBER TÖCKSFORS SHOPPINGCENTER



MARKER KOMMUNE

TÖCKSFORS  
SHOPPINGCENTERNordmarkens  
NäringslivWestra Wermlands  
Sparbank

## Hyttetomter ved Aremarksjøen



Du har nå sjansen til å sikre deg en flott vestvendt festetomt ved den idylliske Aremarksjøen.

Vassdraget og områdene rundt gir alle muligheter til fine friluftsopplevelser i form av bading, padling, annet båtliv, fiske og turer i skog og mark.

I enden av hyttefeltet er det et fellesområde med blant annet en herlig sandstrand.

Det er kort vei (ca. 2 km) til dagligvarebutikk, post, café/spisested, bank og bensinstasjon.

Alle tomtene har bilvei helt fram og er tilkoblet offentlig vann og avløp. Det er også mulighet for leie av båtplass i fellesanlegg.

**Festeavgift** kr 10.000,- pr. år

**Innfestingsavgift** kr 200.000,-

**Gjennomsnittlig tomtestørrelse** 2000 m<sup>2</sup>

FINN-kode 50452402

**Interessert?** Ta kontakt med:

Eiendomsmegler MNEF Jan-Marcus Lilledal,  
telefon 69 21 18 80, mob. 917 69 455,  
epost: marcus@lilledal.no

Thore Omar Lie kan kontaktes for visning:  
Telefon 92 82 68 87, tho-oli@online.no

**Jan G Lilledal AS**

Telefon 69 21 18 80 • firmapost@lilledal.no



# SYKKELHJELMER REDDER LIV



Elevene i fjerdeklasse på Marker skole har fått sykkelhjelmer fra Gjensidige Marker. Blant blide barn ser vi brannkassas lokale representanter Kjersti Braarud og Ingerd Eng. Foto: Øyvind Ottersen.



Stolte fjerdeklasseelever i Aremark med sine nye sykkelhjelmer. Barna lovet å bruke dem flittig. Foto: Ole Bergquist.



Fjerde klasse ved Rømskog skole er ikke stor, men her er elevene, og de ble selvfølgelig også glade for å få sykkelhjelmer. Foto: Ole Bergquist.

**Hver høst dukker representanter fra Gjensidige Marker opp i alle fjerdeklassene i Grenseland. Med seg har de flotte sykkelhjelmer som skal gjøre lokalsamfunnet tryggere.**

## ØVIND OTTERSEN, TEKST

Vårt lokale forsikringsselskap har gjort dette i mange år. Hvor mange barn og unge som har unngått alvorlige skader som følge av hjelmbruken, se det vet ingen. Men noen er det. Og flere blir det. For Gjensidige Marker har ingen planer om å stanse den populære tradisjonen.

### Trygghet

Det er en ekstra trygghet for både barna selv og foresatte at de håpefulle har en tøff, moteriktig og ikke minst solid hjelm på hodet når de ferdes på sykkel. For all statistikk viser at sykkelhjelm redder liv og forhindrer alvorlige hodeskader.



- Velkommen til Cat's Salong, sier innehaver og frisør Kulap Anekkan Grandahl.

# Ny frisør- salong i Ørje

**Kulap Anekkan Grandahl åpnet dørene, serverte forfriskninger og lot sine første kunder ta plass i stolen. Cat's Salong er Ørjes nyeste frisørsalong.**

## ØVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

Kulap Anekkan Grandahl og mannen André Grandal har lenge sett frem til åpningsdagen. Nå er den unnagjort, og de første kundene har for lengst gått fornøyde ut av salongen på Trekanten i Ørje, vegg i vegg med de tidligere Rema 1000-lokalene.

**12 år i Norge**  
Kulap Anekkan Grandahl er fra

Thailand, men har vært tolv år i Norge. Hun bor i Marker, men har frem til nå jobbet i Ski og Askim.

- Det skal bli morsomt å drive egen salong på hjemstedet. Konseptet er basert på «drop in», sier en strålende blid og fornøyd frisør som etter en hektisk tid med oppussing og forberedelser endelig er i gang.

- Kjempeflink og veldig hyggelig frisør. Dette blir bra, sa kundene vi snakket med på åpningsdagen.



De første kundene i den nye frisørsalongen på Trekanten var strålende fornøyd med både resultatet og servicen fra blide Kulap Anekkan Grandahl.

# Pengegave til Myrland



Åse Aasgaard i Aremark Bygdekvinnelag (t.v.) og klubbleder Anne-Berit Sande Olavesen foran Myrland Ungdomsgård som satser aktivt på å gi Aremark-ungdommen gode opplevelser. En pengegave fra bygdekvinnelaget kommer godt med.

– Dette er et flott tiltak. Varmt måltid for en symbolsk sum hver tirsdag er kjempefint for ungdommen, sier Åse Aasgaard, primus motor i Aremark Bygdekvinnelag. Nylig kom hun med fem tusen kroner til klubben.

**ØYVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO**

– Bygdekvinnelaget er spesielt opptatt av mat og matkultur. Derfor er det ekstra morsomt at Anne-Berit på klubben har valgt å rette fokus mot nettopp dette. Det er hyggelig å kunne bidra. De fem tusen kronene er «øremerket» matinnkjøp, sier Aasgaard.

Anne-Berit Sande Olavesen er leder av Myrland Ungdomsgård. Hun og flinke medhjelpere har jobbet sent og tidlig for å oppgradere både lokalene og innholdet i aktivitetene.

– Vi begynner å finne formen. Jeg er godt fornøyd med responsen. Ungdommene kommer, og de trives. Hver tirsdag tilbyr vi varm mat, og det har vært en suksess. Ungdommene betaler en liten sum, men det dekker ikke alt. Derfor er det kjærkomment å få en slik gave fra bygdekvinnelaget. Nå slipper vi hele tiden å gå på sparebluss i forhold til råvarer, sier hun.

## Vist rundt

Åse Aasgaard ble i sakens anledning vist rundt i lokalene på Myrland. Hun ble både overrasket og glad for det hun så.

– Dere er jammen flinke. Her har ungdommen det fint. Og vi er selvsagt ekstra glade for at dere har fokus på god og sunn mat. Myrland Ungdomsgård er et fint tiltak. Ungdommen er Aremarks fremtid, og det er viktig å gi de unge gode opplevelser, sier Aasgaard.

## Tømmerterminal

På Sletta industriområde, mellom Ørje og riksgrensen, er det for tiden lagret betydelige mengder tømmer, melder HavassNytt. Det er Stora Enso AS som har opprettet en tømmerterminal. Dit kjøres småklatter med forskjellige sortimenter av massevirke. Dette tømmeret blir sjåførmål og oppgjør avregnet ut fra dette. Hensikten med terminalen er at klatter skal bli raskere ferdigkjørt etter drift.

MESTERHUS PRESENTERER  
**LevSmart**  
– Kompakte boliger på under 150 m<sup>2</sup>

LEVSMART  
i en fullverdig bolig

FINN DIN FAVORITT  
blant våre 10 LevSmart-hus

RIMELIG Å BYGGE  
tilpasset små tomter

MESTERHUS  
– det blir som avtalt

Ti nye, smarte boliger fra Mesterhus:

## LevSmart: Mer hus til mindre pris!

Mesterhus har utviklet en ny serie hus - LevSmart - som er spesielt tilpasset mindre tomter. Husene er rimelige å bygge, og åtte av dem er tilpasset Husbankens krav til universell utforming. Derfor kan du bo i huset ditt hele livet.

Dette er hus for deg som ønsker et hjem hvor plass, planløsning og bokvalitet er i fokus. Her får du opplevelsen av herlige, store rom i et kompakt skall - og den gode følelsen av å ha valgt noe virkelig smart!

**Bygg og takstfirma**

**J. Westlie & Sønner AS**

1870 Ørje - Tlf: 69 81 17 05

post@westlieas.no - www.westlieas.no

## Sprøytekurs i Aremark

Mange i Aremark må fornye sprøytesertifikatet sitt i nærmeste framtid. Derfor har Aremark Bondelag i samarbeid med Studieforbundet Næring og Samfunn funnet det riktig å sette opp et kurs. Dette holdes i Aremark i januar og gjelder for alle interesserte.

Kurset er et oppfriskningskurs for fornying av sprøytekurs. Det blir to kurskvelder; torsdag 22. januar og torsdag 29. januar på Aremark skole. Påmelding innen 6. januar til Lisbeth Svendsby, Studieforbundet Næring og samfunn, mobil 913 13 336 eller E-post: lisbeth.svendsby@naeringoggsamfunn.no

## AREMARKS MILJØSTASJONER



Aremark kommune gjør endringer på sine miljøstasjoner. Med virkning fra 27. oktober kommer det, i tillegg til dagens container, å være energi-container (plast myk/hard) i Fosby. Melkekartong-container fjernes i Bjørkebekk og Strømsfoss. Samtidig fjernes hele miljøstasjonen i Kvisler. Ill.foto: Siri M. Dalnoki.

*Julebord på Grensekroa*

Klassisk Norsk julebord på bestilling, laget av de beste råvarer fra Norge. 395 kr.

*Kroa med eget kjøkkenorkester.*

**Vi serverer dagens retter alle dager fra kl 12. inklusive suppe, brød, smør og kaffe fra 85 kr.**

[grensekroa.rest@gmail.com](mailto:grensekroa.rest@gmail.com) +47 67414121.



"Jeg trenger et nytt hjem"

### Vurderer du å bli fosterhjem?

Velkommen til informasjonsmøte  
tirsdag 11. november kl. 18-21 i Hvaler rådhus.

Ytterligere opplysninger: Besøk [fosterhjem.no](http://fosterhjem.no) eller Facebook, hvor du går inn på Fosterhjem Østlandet. Tlf. 466 16 900



Bufetat

TØMRERFIRMAET

## Brødrene Nordgaard

Bjørkebekk, 1798 Aremark

Vi utfører alt innen

- Nybygg
- Rehabilitering av hus og hytter
- Murerarbeid
- Støping

Frode Nordgaard  
Tel. 48 18 59 24

Lars-Erik Nordgaard  
Tel. 93 25 48 19



LØKEN TREVARE AS produserer vinduer og terrassedører i tre, et miljøvennlig materiale. Vi holder til på Ørje og har 37 ansatte, alle fra Marker eller nabokommunene.

Årsomsetningen nærmer seg nå 50 millioner kroner. Det gjør oss ikke bare til en betydelig bedrift i lokalsamfunnet, men også til den største trevarefabrikken i regionen Østfold, Oslo og Akershus.

Produktene selger vi i Sørøst-Norge, fra Arendal i sør til Hamar i nord.

For å hevde oss i et krevende marked med mye import må vi stadig være på hugget og utvikle og modernisere maskinparken. Og – ikke minst – vi må ha de beste folkene.



Du treffer oss på næringslivsmessa i Töcksfors 7. og 8. november

[www.lokentrevare.no](http://www.lokentrevare.no)

LØKEN TREVARE AS  
Industrivn. 6, 1870 Ørje. Tlf: +47 69 81 35 00. Epost: [post@lokentrevare.no](mailto:post@lokentrevare.no)

# Vinnerbilder fra Rømskog

I sommer inviterte Bolyst i Rømskog til fotokonkurranse.  
Mange deltok, og nå er vinnerne kåret.



«Jentene plukker bringebær i hagen» sikret Annemieke van Middelaar første plass i Bolysts fotokonkurranse.



Publikum mente at Widar Holmedahls «Låven på Kurøen» fortjente delt første plass.

Annemieke van Middelaar vant Juryens pris med sitt bilde «Jentene plukker bringebær i hagen». På de nærmeste plassene fulgte Widar Holmedahl med «Lama» Og Anita Sletten med «Vandråpe i spirahekken».

#### Publikumspris

Det var ikke bare «fagdommerne» som hadde sitt å si i årets konkurranse. Også publikum fikk lov til å mene noe om bildene. 43 publikumsstemmer ble avgitt. Publikumsprisen ble delt mellom Anne-

mieke van Middelaars «Jentene plukker bringebær i hagen» og Widar Holmedahls «Låven på Kurøen».





## Rektor med MOT!

Som ny medarbeider i Marker kommune og rektor på Marker skole har jeg fått verdens viktigste og mest givende oppgave: å lede læring for kommunens unge. Marker skole har 388 elever og 76 medarbeidere. Huset er fullt av liv, glede, læring. Målet mitt som rektor ved Marker skole er fornøyde elever, fornøyde lærere, fornøyde foresatte og gode resultater. På veien dit trenger vi gode verktøy til å hjelpe oss med de utfordringene vi møter på i hverdagen. Det er viktig å ha fokus på ledelse og læring på alle nivåer – og sikre gode prosesser både i voksen- og elevmiljøet. Hverdagen for alle på Marker skole skal kjennetegnes av mestring, anerkjennelse, respekt, raushet og tillit. Disse verdiene har vi vokst på skolen jobbet mye med denne høsten. Skolens arbeid med klasseledelse og et trygt og godt læringsmiljø er viktige satsningsområder.

Og da er jeg så glad for å ha MOT med meg i verktøykassa til dette arbeidet. Glad og stolt!

Etter at jeg startet som rektor her, har MOT bidratt med å løfte enkeltarrangementer og styrke fokus på arbeidet jeg beskriver innledningsvis. Det er elevene på ungdomstrinnet som er direkte involvert i MOT-arbeidet, men det er svært viktig for meg å trekke MOT med meg i verdierarbeidet på hele skolen ved å involvere lærerne og formidle små suksesshistorier. Jeg vet at 7. trinn er spente på overgangen til ungdomsskolen, og at MOT er en skikkelig «gulrot». Vi vet at MOT har stor betydning for elevene våre, både i skolehverdagen og i fritiden. Vi er jammene heldige som har et helt lokalsamfunn med MOT. Som mamma i Marker vet jeg det!

Etter høstens nasjonale ildsjelsamling i Trondheim fikk vi voksne som «styrer» med MOT i Marker, mye krutt med oss i det videre arbeidet. To dager med inspirasjon, kunnskap, musikk, glede og anerkjennelse ga meg som ny medarbeider et skikkelig løft.

MOT er solid forankret i Marker kommune. Med ordfører Kjersti, varaordfører Runar og rådmann Espen på laget, er MOT-koordinator Lars, MOT-instruktør Lena, koordinator og informatør Vegard, signalbærer med MOT Andreas og rektor Mona klar for å være ildsjeler i det videre arbeidet her hos oss. Vi gleder oss masse og har stor tro på at våre robuste ungdommer vil bidra med mer motivasjon og glede dette skoleåret og i mange skoleår fremover. I mars kan vi glede oss til å få MOT-turneen til Marker. HURRA!

MOT til å leve  
MOT til å bry seg  
MOT til å si nei

**Mona Søbyskogen**



Marit Søby Jensen er godt i gang som ny frisør i Ørje. Hun leier stol hos Klippekrøken og er veldig glad for å ha etablert sin egen arbeidsplass på hjemstedet, etter ti år utenbygds.

# Marit satser i Ørje

**Marit Søby Jensen (28) fra Marker har etter ti år utenbygds valgt å satse på jobb på hjemstedet. Hun har etablert seg som frisør i Ørje og leier stol av Klippekrøken i Storgata.**

ØYVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

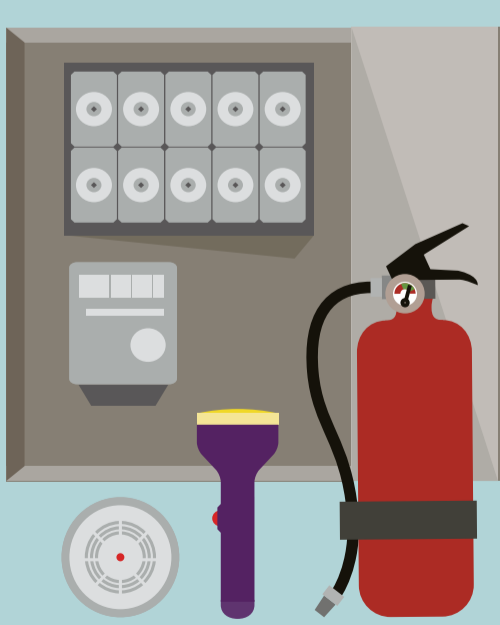
– Jeg har bodd i Marker hele tiden, så det blir feil å si at jeg har kommet hjem. Men jeg har jobbet ti år som frisør i Mysen. I september startet jeg eget frisørfirma i Ørje; Frisør M, sier hun.

Marit Søby Jensen er fra Øymark, er gift med en rødnesing og bor på Mosebyneset.

– Det var da vårt andre barn kom at jeg fant ut at jeg ville korte ned på reiseveien. Dessuten er

Marker og Ørje et fint sted med stort potensial. Jeg trengte nye utfordringer og ville gjerne ta enda mer del i det som skjer i Marker. Jeg har god tro på at det skal bli både hyggelig og bra å drive for seg selv her hjemme. Folk flest går oftere til frisør nå enn tidligere, sier Marit, som er forberedt på en hektisk tid med kam og saks i ukene fremover.

– Ja, tiden før jul er alltid hektisk. Det er mange som bestiller time i god tid, så jeg vet at det blir mye å gjøre, sier hun.



## God nyhet til deg som er under 35 år og skal forsikre boligen din!


**Forsikrer du boligen din hos oss i 2014, spanderer vi sikkerhetspakken vår på deg.**

**Pakken inneholder:**

- el-kontroll, utført av sertifisert montør (forutsetter utbedret og godkjent anlegg)
- brannslukningsapparat (6 kilo, skum)
- tre seriekoblede røykvarslere med display
- brannteppe
- guidelight (rømningslys, nattlys og lommelykt i ett)
- personlig rådgiver

Tilbudet gjelder kontorene våre i Mysen, Ørje, Hobøl, Rakkestad og Andebu

**Indre Østfold og Andebu Gjensidige Brannkasse**  
gjensidige.no



**Gjensidige**



**Linn Charlotte Klund** fra Marker og kjæresten **Paul Lübbe** fra Tyskland er i gang med sitt store eventyr – en jordomseiling i seilbåt. Jevnlig fremover vil AGs lesere få rapporter fra paret.

# Regnsesongen byr på utfordringer

Det er sikkert noen som lurer på hvordan tilværelsen og dagliglivet på en karibisk øy arter seg. Siden sist har regnsesongen gjort seg litt mer merkbar. Men ikke mer enn at det akkurat rekker til å fylle opp vanntankene ombord. Bortsett fra et par skikkelige skurer, vel å merke.



St. George's Harbour.



Midt i hovedstaden finner man dette sjarmerende Kardemommebyårnet.

Sånn som den gangen jeg satt på kafeen i havna og plutselig merka at slippersene, som jeg hadde tatt av meg, begynte å flyte rundt på gulvet. Da er det for alvor regntid.

En natt hadde vi et sinnssykt tordenvær over bukta. Lynet flerra opp himmelen, og torden-

braket fulgte hakk i hæl, med en øredøvende frekvens som fikk dørene til å riste og meg til å tro at det slo ned i selve masta. Heldigvis gled det sakte, men sikkert forbi uten å etterlate skavanker på verken mast eller elektronikk. Det var trygt å legge seg til å sove igjen. Puh!

## Et kraftig støkk

Det som derimot kunne gått riktig gæli, var uværet forleden dag. Om bord på en båt blir man fort vant til lyder. Rykking og knirking i ankerkjetting og -tau, samt nattlige regnskurer og vindkast, er ikke lenger faktorer som forstyrrer søvnen. Først når man har kasta et blick på jolla eller inpsisert vanntanken, kan man anslå hvor mye nedbør som har kommet i løpet av natta.

Synet som møtte meg denne søndagsmorgenen, var alt annet enn hyggelig: Jolla hadde forvandla seg til et svømmebasseng, og lite luft kombinert med tyngden av motoren bidro til at den var i ferd med å synke! Naboen hadde sett det og kom over for å hjelpe, og sammen fikk vi ut vannet og berga jolla fra å drukne. Motoren, som hadde vært nesten halvveis under vannoverflaten, hadde som tur var ikke tatt skade av saltvannet. For en lettelse å se at jolla fløt som den skulle igjen. Men jeg skal love at jeg fikk meg en støkk der.

Vanligvis øser jeg ut mellom ti og femti kopper regnvann, men denne gangen må det ha vært nærmere hundre liter oppi der. I prinsippet skal ikke en jolle synke, men vår har et ukjent antall mer eller mindre velbøtede hull som gjør at den er avhengig av å pumpes opp med jevne

mellomrom. Det går nesten ikke en dag uten at jeg blir mobba for den slappe gummilefsa jeg kjører rundt i, så man kan trygt si at den er moden for utskiftning.

## Vakre Grenada

Idyllisk, tropisk, mangfoldig, fargerik, gjestfri. Ja, jeg kunne tatt i bruk enda en rekke superlativer for å beskrive vakre Grenada. På den nordlige delen av øya er det litt mer trivielt, mens hovedstaden St. George's er mer kommersialisert, samtidig som den har bevart mye av den opprinnelige karibiske sjarmen. Langs havnebredden står pastellfarga hus tett i tett og danner en avslappende atmosfære rundt det dagligdagse livet på kaia hvor de lokale fiskebåtene ankommer, proppfulle av havets delikatesser.

Småbåter så vel som store skip kan legge til i havna, som til tross for sin beskjedne størrelse er nokså dyp. På lik linje med Grand Etang Lake er nemlig hele havnebassenget også et digert krater. Selve byen har en artig konstruksjon og består av to deler som forbindes med en knøttliten tunnel. Her må man virkelig skvise seg sammen for ikke å kollidere med andre fotgjengere eller passerende biler. Hvis ikke kan man risikere å få begge føttene overkjørt, slik en svensk seilerkollega opplevde.

## Trygg havn

«Amanda-Trabanthea» ligger nå ankra opp ved øya Hog Island, hvor det befinner seg et titalls andre seilbåter og katamaraner. Revet og sandbanken utenfor tar imot dønningene fra det åpne havet og sørger for et trygt tilholdssted. Samtidig er det en utfordring å ta seg forbi her med jolla for å komme inn til nabomarinaen, siden det er dårlig med markeringer, svært grunt og ofte krappe bølger ute ved odden der vinden og sjøen kommer inn fra begge kanter. Ved lavvann er det dessuten store områder med sandstrand midt i farvannet, så spesielt i mørkeret må man holde tunga rett i munnen og krysse fingra for at motoren holder inn til mål.

Heldigvis fikk vi omsider sikra oss et komplett årepar etter at den ene åra ble slukt av bølgene på forsommeren. Når det blåser opp, ligger revet der som en uhyggelig trussel i tilfelle ankeret skulle svikte og båten blir tatt av fralandsvinden. Men dersom et stormvarsel blir sendt, har kystvakta strategien klar: Båtene skal ankres opp inntil mangroveskogen. De enorme trærne der sørger for sikker fortøyning. Det er som regel dypt ved vannkanten slik at baugen kan bindes fast til de massive stammene mens ankeret kastes akterut. Sist gang en orkan herjet øya var i 1995. «Ivan» dro med seg rubbel og bit av båter som fortsatt lå ute i bukta og regelrett kasta dem på land. Folk ble beordra til fastlandet, for langs kysten var de hissige bølgene opp til seks meter høye. «Ivan»s strabaser sitter fortsatt friskt i minne hos befolkningen og seilerne som var midt oppe i det. Får virkelig håpe vi blir spart for slike tilstander denne sesongen.

## Roger's Bar på Hog Island

På Hog Island er det alltid full fart på søndager, og både seilere og studenter tar turen til stranda der det arrangeres reggae-konserter og andre evenementer. Den lille primitive strandbaren Roger's Bar er populær, og livlige rytmer sørger for gratisunderholdning for dem som velger å bli ombord på båten. Roger har ikke lisens til å drive servering, men det er det visst ingen som bryr seg om.

Arbeidsledigheten her på øya er på over tretti prosent, og for mange er det en utfordring å tjene til livets opphold. Så forhåpningene om å finne en jobb gikk i vasken for min del også, ikke minst fordi man som utenlandsk statsborger må kjøpe en arbeidstillatelse til 4.500 kroner. Da går



Speiderkniven er i ferd med å mugne bort!

vinginga opp i spinninga. Men det er nok å drive med, både på båten og ellers.

Tida har blant annet gått med til forefallende ryddeprosjekter og småreparasjoner. En grundig opprydning av kartbordet er noe vi har utsatt lenge. Nå var det på tide å grave opp de ørten hundre papirene og kvitte seg med dokumenter fra begynnelsen av 1980-tallet!

I cockpiten har teakbelegget fått en overdose sol i løpet av det siste året, så de likbleke benkene og gulvet hadde behov for en oppshining. Når man ligger til ankers i varmere strøk for en lengre periode, dukker det opp saker og ting av forbløffende art som man ikke helt hadde regna med. Sjøblest på veggene, gjennomrusta gjenstander, gummistriker som smelter, havsiltforstoppa glidelåser og mugg i skuffene. For å nevne noe. Skal si jeg fikk meg en overraskelse da jeg åpna en skuff som ikke hadde vært i bruk på et par-tre uker. Speiderkniven min var full av pelsdotter. Greit nok at mat kan mugne, men både skaft og slire på en kniv?

### Gror igjen

Den tettpakka mangroveskogen som omringer ankringsplassen, gjør sitt til at det blir ekstra mye grums i vannet, som igjen har en enestående evne til å feste seg på båten. Ikke bare skroget får et kraftig belegg av alger og muslinger. Badestige og ekkolodd må også pleies hvis man skal hindre at den grønne skjeggveksten tar overhånd. Og gummibåten er et kapittel for seg. Etter halvannen måned på vannet tenkte jeg at den ville ha godt av en vask. Vel framme på stranda fikk jeg erfare at det sannelig var på høy tide. Bunnen var grønn «all over», og alt fra små koraller til skjell på størrelse med en golfball hadde bosatt seg der. En snill grenader som kom forbi og tilbød seg å hjelpe, spøkte med at det rakk til et helt måltid med skalldyr.

Motoren så ikke bedre ut, og kjølekanalene var i ferd med å tetne helt. Selv om skrapa og kosten gjorde nytten, var det umulig å få bort alt, men etter farten å dømme følte det som om vaska hadde gjort underverker. Jolla virka med ett flere kilo lettere og gikk som ei kule på hjemturen. En ting var i alle fall sikkert; det kunne ikke gå like lenge til neste gang.

### Ingen giftige dyr

Siden byen ligger et godt stykke unna Hog, er det mer praktisk å dra til de tre marinaene i nærheten. Der er det en rekke aktiviteter for det båtglade folk. Eksempelvis konserter, filmkvelder, yoga/pilates og bingo, hvor hovedgevinsten er levende dyr. Kanskje en geit og et stykke fiks ferdigplen hadde gjort seg på dekk? Nei, jeg får vel ta til takke med gjestene jeg allerede har. Rett som det er får jeg nemlig uventa besøk av små blekkspruter som på finurlig vis har klart å komme seg over rekka og til og med karre seg til midten av fordekket. Også en liten nebbild har tatt turen innom, imponerende!

For en med noia for slanger er det betryggende å vite at det ikke fins noen giftige dyr på øya, bare en lang rekke harmløse arter. Dyrebeskyttelsen arbeider flittig med å bevare de mest utrydningstruede av dem, eksempelvis de særegne kjempeskilpaddene uten skall. Tidlig sommerstid legger de egg på en egen utvalgt strand i nord. Gjennom en «turtle watch»-utflukt skulle jeg få sjansen til å se klekkingen av skilpaddbabyene på nært hold. Dessverre ble utflukten avlyst, noe som var ekstra synd ettersom det var siste mulighet denne sesongen.

Men mye av dyrelivet opplever man på daglig basis også, ikke minst kvitringen fra de 150 ulike fugleartene. Og de snodige firfislene som deler kameleonens fargevekslende egenskap. Noe av det mest fascinerende er ildfluene, som man



Aldri mangel på oppgaver for den som har båt.



Fersk fangst.

en sjelden gang får æren av å oppleve. En kveld hadde de symøte i skogholtet langs stien mellom marinaene, og det var litt av et syn å følge oppvisningen til de dansende juletrelysene. I motsetning til deres glødende slektninger i havet, morilden, lyser de ikke når de blir stressa eller skremt. For tilskuerne minner det om et utenomjordisk fenomen, men det er rett og slett en måte for ildfluene å kommunisere med hverandre på.

Linn Charlotte



Artig med overraskelsesbesøk av nebbild og calamares!



Egretthegre.

# Soot-spelet i 1990



Finn Wahl og Arne Dehli i fri utfoldelse under Soot-spelet i 1990. Foto: Indre Smaalenens Avis.

25. juni 1990 ble kanalbyggeren Engebret Soot hedret med et skuespill i Ørje sluser. Ole Bull, gestaltet av Finn Wahl, vederkveger Engebret Soot i Arne Dehli's andektig lyttende og nytende skikkelse. «Fugleberget», publikum i amfiet, fulgte spent med.

Soot-spelet i 1990 var det andre i rekken av lokale skuespill om Engebret Soot. Det første ble spilt i 1986. Stykket ble skrevet av Ole Karsten Andersen fra Ørje.

I 2015 er det atter duket for et Soot-spel i sluseamfiet.

# Titteskaperet

ved Eilif Mosbæk

## Servitør på brygga



En ung og fager dame fra egnen i tjeneste som servitør i Ørje. Stedet er Soots Brygge ved badestedet Tangen i Rødenessjøen, og året er 1998. Lengst til venstre en nyrestaurert D/S «Engebret Soot». Deretter D/S «Ara» og nyss hjembrakt av Asbjørn Otto Braarud, fra Stockholms skjærgård: M/S «Hebe».

Dette solglitrende scenario ble den gang frontet av en smilende servitør: Karianne Fossen fra Ørje. Foto: Esten Borgås.

## Fisketur Store Risen



Vi har denne gang gitt oss hen til de dype skogers favn: Store Risen i Rødenes nord, mot Rømskog.

Fritidssysler på 1950-tallet gikk ofte ut på fisketurer i nærområdene. Gjerne med overnatting i en av de mange skogskoiene i området. Bærsanking inngikk ofte i samme utflukt.

Klar for utrykning til fiskeplassene finner vi her stående Kristian Degnes med sin konstant dampende pipe, kona Inger med en fiskestang, trolig av hassel. På aktertoften finner vi Dagny Skullerud med en langt tyngre fiskestang, sannsynligvis laget av bjerk, og gemalen Trond, som vil prøve en dragvinne. Propert fiskeutstyr for dagens sportsfiskere?



# MÅNEDENS BLINKSKUDD



Sigmund Heeds vinnerbilde i farger - september.



Dag Krogstads vinnerbilde i svart-hvitt - september.



Steinar Størholts vinnerbilde i svart-hvitt - oktober.



Asbjørn Svenskeruds vinnerbilde i farger - oktober.

## «Foto i praksis» er en viktig aktivitet i Marker Fotoklubb. Da reiser klubbmedlemmene på utflukt, fulle av pågangsmot, kreativitet og forventninger.

### ØVIND OTTERSEN, TEKST

I høst har klubbens medlemmer fotografert i Askim, Glomma og i Gamlebyen i Fredrikstad. Og flere utflukter skal det bli før året er omme. Temaene varierer, og ofte bys de glade fotoamatører på både spennende og krevende utfordringer.

### Sosial klubb

På møtene i klubblokalet i Uttersrudgården er det en uformell tone.

Her diskuteres både fotografering og mye annet. Det sosiale er viktig i Marker Fotoklubb. Derfor vanker det både vått og tørt på medlemsmøtene. Denne gang kunne klubbledelsen friste med plommer til kaffen.

### Konkurransen

Temaet for september-konkurransen var «flagg». Det ble innlevert sytten fargebilder og tolv svart-hvite bilder til vurdering. De gamle ringrevene Sigmund Heed og Dag

Krogstad stakk av med de gjeveste prisene.

Temaet i oktober var «måltid». Der var Asbjørn Svenskerud og Steinar Størholt best. 22 fargebilder og tretten svart-hvite bilder deltok.

### Resultatene september

**Farger:** 1) Sigmund Heed, 2) Sigmund Heed, 3) Dag Krogstad, 4) Kåre Dybvik, 4) Steinar Størholt.

**Svarthvitt:** 1) Dag Krogstad, 2) Kåre Dybvik, 3) Gerd Berger, 4) Gerd Berger, 5) Øystein Sjølie.

### Resultatene oktober

**Farger:** 1) Asbjørn Svenskerud, 2) Kåre Dybvik, 3) Gerd Berger, 4) Asbjørn M. Nilsen, 5) Øystein Sjølie.

**Svarthvitt:** 1) Steinar Størholt, 2) Gerd Berger, 3) Gerd Berger, 3) Odd Volen, 3) Odd Volen.

### Styret i Marker Fotoklubb:

Leder: Finn Wahl  
Sekretær: Dag Krogstad  
Kasserer: Thor Kasbo  
Styremedlemmer: Gerd Berger og Tore Robert Klerud

# Det skjer i Grenseland

29. OKTOBER TIL 30. NOVEMBER

## OKTOBER

### ONSDAG 29.

**Bygdekinoen i Marker rådhus** viser kl. 18 filmen «Operasjon Arktis» og kl. 20 «Tusen bitar».

**Kulturkveld på Ørje Brug** kl. 19. Emeritus professor Johan Henrik Schreiner holder foredrag over temaet «Kvinner i antikken». Arrangør er Kanalmuseet og Fotohistorisk Forum.

## NOVEMBER

### LØRDAG 1.

**Hyggekveld på Bakergaarden** i Ørje kl. 19. Søstrene Fredbo synger.

### MANDAG 3.

**Hyggeaften på Rømskog eldresenter** kl. 17.30. Arrangør er Rømskog Pensjonistforening.

**Frivilligtreff i Rømskog bibliotek** kl. 10. Treffet er for alle som ønsker å gjøre en frivillig innsats i Rømskog.

Seniordans på Furulund i Aremark kl. 18.

### TIRSDAG 4.

**Herresamling på Rømskog eldresenter** kl. 10. Frivilligsentralen arrangerer, og samlingen er for pensjonerte menn.

Den lokale sangkonkurransen **HaldenTalentet** har audition på Furulund i Aremark kl. 18. Aremark skole arrangerer, og konkurransen er åpen for ungdomsskoleelevene i kommunen.

**NMS Misjonsmesse** på Marker Bo- og Servicesenter. Salget åpner kl. 16. Andakt. Sang av Ørje kirkes barnekor kl. 18.30. Åresalg, aftentrekning og bevertning.

### TORS DAG 6.

**Bygdekinoen på Furulund** i Aremark viser kl. 18 «Operasjon Arktis» og kl. 20 «Tusen bitar».

### FREDAG 7.

**Den svensk-norske messen «Möjligheternas Grenseland»** arrangeres i Töcksfors Shoppingcenter. Messen er et samarbeid mellom Årjängs kommun, Marker kommune, Töcksfors Shoppingcenter, Marker Sparebank, Grensekomiteen Värmland-Østfold, Nordmarkens Näringsliv og Westra Wermlands Sparbank.

### LØRDAG 8.

**Messen «Möjligheternas Grenseland»** fortsetter. (Se fredag 7. november).

### SØNDAG 9.

**Tur langs Otteidstien** i Marker og Aremark. Turen starter ved Otteid Grendehus kl. 10 og har en varighet på cirka fem timer. Arrangør er Den Norske Turistforening avd. Marker.

**Håndball J18** i Markerhallen kl. 11.40. Ørje IL - HK Trøgstad.

**Konsert i Aremark menighetshus** kl. 17. I anledning nytt flygel holdes en ettermiddagskonsert hvor disse medvirker: Nytilsatt organist Ilham Ahamad Mirzayev, Linda Smaadahl, Halvard Aasgaard og Sverre Marthinussen.

### MANDAG 10.

**Seniordans** i Marker rådhus kl. 17.

**Trio med Børli** i Rømskog kommunehus kl. 18.30. Musikalsk program til tekster av Børli. Medvirkende: Kjetil Hjerpeset, Mårten Berget og Sverre Eier. Arrangør: Kulturkafé.

### TIRSDAG 11.

**Åpent møte om arbeidet med ny kommuneplan i Rømskog.** Møtet holdes i Festsalen kl. 18.

### ONSDAG 15.

**Årsmøte i Rødenes Bygdekvinnelag.** Sandem gård kl. 19.

### MANDAG 17.

**Seniordans** på Furulund i Aremark kl. 18.

### TORS DAG 20.

**Lysvandring rundt Helgetjern** i Ørje kl. 17.30. Norges største lommelyktvandring. MOT til å leve dagen. FNs Barnekonvensjon. Fredslys. Utgangspunktet for vandringen er Marker Bo- og Servicesenter. Marker kommune og en rekke lag og foreninger står bak arrangementet.

### MANDAG 24.

**Seniordans** i Marker rådhus kl. 17.

**Stemningen Turlag** i Rømskog inviterer til tur. Frem møte ved kommunehuset kl. 18.30.

### TIRSDAG 25.

**Frivilligtreff i Rømskog bibliotek** kl. 10. Treffet er for alle som ønsker å gjøre en frivillig innsats i Rømskog.

**Internasjonal kvinnegruppe i Marker.** Møte på Frivilligsentralen kl. 17.30. Kvinner med alle typer opprinnelse er velkomne for en samling hvor man tar opp aktuelle temaer.

### ONSDAG 26.

**Bygdekinoen i Marker rådhus** viser kl. 18 «Karsten og Petras vidunderlige jul» og kl. 20 «Dum og dummere To».

### TORS DAG 27.

**Dialogkafé på Rømskog bibliotek** kl. 16-18. Kaffe og kringle.

**Ungdomsfabrikken i Rømskog** inviterer ungdomsskoleelever og foresatte til møte kl. 18. Enkel bevertning.

**Bygdekinoen i Rømskog kulturhus** viser kl. 18 «Karsten og Petras vidunderlige jul» og kl. 20 «Dum og dummere To».

### LØRDAG 29.

**Juleveipåring i Aremark** kl. 13-16. Nytt av året er at arrangementet finner sted i og rundt Furulund. Ansvarlig er Frivilligsentralen.

**Julegateåpning i Ørje.** Handelsstanden, Marker Lions og Marker kommune arrangerer.

### SØNDAG 30.

**«Jul på Rømskog».** Mange arrangementer skal få Rømskog til å komme i julestemning.

Rømskog Husflidslag arrangerer **julemesse** ved Kulturhuset. Messen er en del av «Jul på Rømskog».

**Julemesse** på Ørje Brug kl. 11.

## KIRKENE

Informasjon om arrangementer i våre lokale kirker – se [www.kirken.no](http://www.kirken.no)

## Faste aktiviteter i Aremark

**Bruktstua** har åpningstider torsdager 12-19 og lørdager 12-16. På torsdag kveld møtes også flere til «Maler glede».

**Lyttevevner** er i gang på skolen frem til jul. Ny aktivitet er bowl for ungdomsskolen.

**Bowl.** Hver mandag kl. 12-14 på Furulund. Et kult og sosialt kulespill for alle. Kontaktperson: Bjørn Tangen, mob. 41303231

**Gågrupper.** Hver mandag kl. 17.30 utenfor Furulund. Tilbud til alle som ønsker

å gå en kveldstur sammen med flere. Kontaktperson: Gunnar Ulsrød, mob. 90170211

**Strikkeklubben.** Hver tirsdag kl. 11-13 i aktivitetsstua på Fosbykollen. Er du glad i håndarbeid? Møt opp for koselig sosialt samvær med utlodning, konkurranser og kaffeservering. Kontaktperson: Grethe Aarbu, mob. 91631896

**Trimgruppe på dagtid.** Hver tirsdag kl. 14-15 i Aremarkhallen. Passer for både damer og menn. Trening med instruktør. Ta med innesko og en flaske vann. Kontaktperson: Turid Kollerød, mob. 90611246

**Strikkekafé.** Annenhver tirsdag kl. 18-21 i aktivitetsstua på Fosbykollen. Nybegynnere er også hjertelig velkommen. Her kan du få mye hjelp og gode råd. Det serveres også kaffe og kaker. Kontaktperson: Ase Aasgaard, mob. 97516769

**Bingo.** Hver onsdag kl. 11-13 på Fosbykollen. Kontaktperson: Kirsten Lie, mob. 41239820

## Faste aktiviteter i Marker

**Fredagsklubben** på Ungdommens Kulturhus har åpent hver fredag kl. 19-23.

**Marker Folkebad** har åpent for kvinner på tirsdag og menn på torsdag.

**Leksehjelp for flyktninger** hver onsdag kl. 17 på Frivilligsentralen.

**Seniordans for Marker og Aremark** mandager kl. 18. Marker partallsuke, aremark oddetallsuke.

**Seniordata** på Frivilligsentralen annenhver onsdag (oddetallsuker) kl. 13-15.

**Marker bibliotek** har åpent tirsdag og torsdag kl. 10-19, lørdag 10-13.

### Gudstjenester i Marker:

[www.marker.kommune.no](http://www.marker.kommune.no)  
Velg «kirkene i grenseland» i venstre kolonne, så «kalender for kirkene i grenseland».

## Skatteoppkreverne tilbyr kurs

Skatteoppkreverne i Indre Østfold innbyr til kurs i lønnsinnberetning og A-ordningen fredag 28. november kl. 9-15. Påmelding til skatteoppkreveren@eidsberg.kommune.no eller til din lokaleskatteoppkrever innen 7. november.

Kurset er tenkt for regnskapsførere, revisorer, lønnsmedarbeidere og andre interesserte og er godkjent som

etterutdanning for regnskapsførere og revisorer med 6 timer.

Foredragsholder er Tormod Johansen fra Visma Services AS. Mer info på kommunenes hjemmesider.

Det er store endringer på trappene innen lønnsinnberetningen. Kurset vil spesielt ta for seg A-ordningen, slik at alle kan være godt forberedt når de nye reglene trer i kraft fra nyttår.

**BARNEVERN  
VAKTEN**  
FOR INDRE ØSTFOLD

- for barn i akutt situasjoner

**Telefon:** 91 38 92 93

**Åpningstid:**

Hverdager kl. 16-08.

**Helger og høytider:**

Hele døgnet

**AREMARK KOMMUNE**

Rådhuset, 1798 Aremark  
Sentralbord: 69 19 96 00  
Epost: [post@aremark.kommune.no](mailto:post@aremark.kommune.no)  
[www.aremark.kommune.no](http://www.aremark.kommune.no)



Frivilligsentralen: Aremark rådhus  
E-post: [frivilligsentral@aremark.kommune.no](mailto:frivilligsentral@aremark.kommune.no)

**Åpningstider****RÅDHUSET**

Mandag til fredag 7.45-15.30

**Biblioteket****Nye åpningstider:**

Mandag 17-20, onsdag 9-15 og torsdag 12-18.  
Fredag og lørdag stengt.

**Myrland Ungdomsgård**

Tirsdager «etter skoletid» kl. 14.10-20.  
Fredagsklubb kl. 18-23.  
Følg Myrland Ungdomsgård på Facebook.

**Furulund svømmebasseng****ÅPNINGSTIDENE ER:**

**Familier:** Tir. 17-21, tor. 17-19 og lør. 10-14.

**Kvinner:** Ons. 17-19, tor. 19-21. **Menn:** Ons. 19-21.

**Furulund**

Ved leie av lokaler og bestilling av mat, kontakt  
Furulund Kafé på tlf. 69 19 93 90/482 07 650.

**Bruktstua**

Åpent torsdag fra kl. 12-19 og lørdag fra kl. 12-16.  
Lyst til å hjelpe til? Kontakt Nina på tlf. 908 78 218.

**Kommunale møter****30. oktober**

- Kommunestyret kl. 19

**6. november**

- Formannskap kl. 13.30  
- Plan og utvikling kl. 18  
- Oppvekst og kultur kl. 18  
- Omsorg kl. 18

**10. november**

- Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne kl. 10  
- Eldreråd kl. 12  
- Arbeidsmiljøutvalg kl. 14.30

**27. november**

- Formannskap kl. 9

**Mer info** på [www.aremark.kommune.no](http://www.aremark.kommune.no)

**Følg oss** på facebook.

**Legg ut dine arrangementer** på [www.skjer-i.no](http://www.skjer-i.no)

**MARKER KOMMUNE**

Besøksadresse: Storgt 60, 1870 Ørje  
Postadresse: Postboks 114, 1871 Ørje  
Sentralbord: 69 81 05 00  
Epost: [post@marker.kommune.no](mailto:post@marker.kommune.no)



[www.marker.kommune.no](http://www.marker.kommune.no)

Frivilligsentralen, tlf. 454 03 762  
E-post: [frivillig@marker.kommune.no](mailto:frivillig@marker.kommune.no)

**Åpningstider****RÅDHUSET**

Mandag til fredag 7.30-15.30  
Sentralbordet er åpent 8-15

**BIBLIOTEKET**

Tirsdag kl. 10-19, torsdag 10-19  
og lørdag kl. 10-13.

**Deltagerstipend 2014****Søknadsfrist 15. november.**

Tilskudd gis til lederutdanning, kurs og lignende  
som kan styrke lag og foreninger innen kultursek-  
toren. Kvitteing på betalte kursavgifter vedlegges.  
Mer info, se kommunens nettside.

**Støtte til Lokale trafikksikker-  
hetstiltak i Østfold 2015**

Nå kan du søke støtte til lokale trafikksikkerhetstil-  
tak der du bor. Søknadsfrist 15. november.  
Mer info på kommunens nettside.

**Til lag og foreninger i Marker****Nasjonal tilskuddsordning mot barnefattigdom -  
søknad om støtte for 2015.****Søknadsfrist 7. november.**

Den nasjonale tilskuddsordningen mot bar-  
nefattigdom har som formål å motvirke og/eller  
dempe fattigdomsproblemer blant barn og ungdom.  
Tilskuddsordningen skal være et virkemiddel for å  
bedre mulighetene for at flere barn og ungdom skal  
få delta på viktige sosiale arenaer, som ferie- og  
fritidsaktiviteter, uavhengig av foreldrenes inntekt

og sosiale situasjon. Tilskuddsordningen forvaltes av  
Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir).  
Mer info på kommunens nettside.

**Har du sett villsvin?**

Villsvin har tidligere etablert levedyktige bestander  
med årlig yngling i Aremark og Halden. I de siste  
årene har det blitt observert villsvin også i Marker,  
og i år er det registrert yngling. Viltnevdene i  
Marker og Aremark ønsker å få en oversikt over vill-  
svinbestanden i kommunene og hvor mange dyr som  
blir skutt. Det er opprettet en e-postadresse som  
skal gjøre det enkelt for alle å melde ifra om sette  
og skutte dyr. Dette kan skje når som helst i løpet av  
året. Det er fint med opplysninger om når og hvor  
dyret/dyrene er sett/skutt.

Epostadressen er: [villsvinjeger@gmail.com](mailto:villsvinjeger@gmail.com)

For dem som ikke har tilgang til epost, kan det gis  
tilbakemelding pr. post eller telefon:

Marker kommune, Plan og miljø, Pb 141,  
1870 Ørje, telefon 69 81 05 00.

Aremark kommune, Rådhuset, 1798 Aremark,  
telefon: 69 19 96 00.

**RØMSKOG KOMMUNE**

Postadresse: Rømskog kommune, 1950 Rømskog  
Telefon: 69 85 91 77

Epost: [postmottak@romskog.kommune.no](mailto:postmottak@romskog.kommune.no)  
[www.romskog.kommune.no](http://www.romskog.kommune.no)

**Åpningstider****KOMMUNALE KONTORER**

Mandag til fredag kl. 8-15.30

**FRITIDSKLUBBEN**

Ungdomslokalet ved industriområdet.

**Etter skoletid** hver torsdag  
5.-7. klasse kl. 13.30-17.

**Juniorklubb** 1.-7. klasse:

Én fredag i måneden kl. 18-20. Lapp deles ut på  
skolen i forkant.

**Ungdomsklubb:** 13-18 år

Siste fredag i måneden kl. 20-23.

**Ny kommuneplan for Rømskog**

Rømskog kommune skal lage ny plan for kommu-  
nen. Vi ønsker å informere om og få høre innbyg-  
gernes innspill til arbeidet før utkastene lages og  
behandles politisk. Vi inviterer derfor til:

- **Åpent møte** i Festsalen tirsdag 11. november kl. 18.
- **Dialogcafé** på biblioteket torsdag 27. november  
kl. 16-18 med kaffe og kringle.
- **Ungdomsskoleelever og foresatte inviteres til eget  
møte** i Ungdomsfabrikken torsdag 27. november  
kl. 18. Agenda: resultatene fra ungdomsundersø-  
kelsen (Ungdata) som ble gjennomført våren 2014.  
Enkel servering.

Vi serverer kaffe, te og vafler/kringle, og ser frem til  
å møte deg på ett eller flere av arrangementene.

**Kommunale møter****3. november**

- Formannskapet - budsjettseminar kl. 12.

**13. november**

- Formannskapet kl. 9.30  
- Utvalg for oppvekst og omsorg kl. 9.30  
- Utvalg for utvikling kl. 9.30  
- Kommunestyret kl. 15

**17. november**

- Eldrerådet kl. 14  
- Råd for mennesker m/ nedsatt f-evne kl. 14

**20. november**

- Utvalg for utvikling kl. 19  
- Utvalg for oppvekst og omsorg kl. 18

**24. november**

- Formannskapet kl. 18

**Tyttebærtur**

**Trivelig på tyttebærtur i  
Rømskog.**

Koselig tyt-  
tebærtur på  
Rømskog i høst.  
Det var mye tyt-  
tebær og blåbær  
i skogen. Bøt-  
tene ble plukket  
fulle. Virkelig en  
vellykket dag.

Stor takk til alle  
fremmøtte, kjentmann Trygve Ekeheien og Bolyst-  
medarbeider Marianne Heen.



Aileen Tørnby driver en koselig, liten kafé i hjertet av Rømskog.

# Trivelig kafé og gavebutikk

**Midt i hjertet av Rømskog driver Aileen Tørnby sin lille, koselige kafé. Aileen's er et naturlig treffsted for bygdas innbyggere.**

## ØYVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

Befolkningsgrunnlaget er ikke det største. Det bor snaut syv hundre mennesker i Rømskog. Men i perioder er det mange turister og andre utenbygds besøkende i bygda. For Aileen Tørnby er det både viktig og hyggelig at både lokalbefolkning og besøkende finner veien inn til de trivelige lokalene.

– Jeg har noen faste lunsjgjester. Disse og alle de andre som bruker kafeen gjør at det går rundt, men rik blir jeg ikke. I hvert fall ikke på penger. Men jeg blir rik på gode opplevelser og møte med hyggelige mennesker, sier Aileen.

## Angrer ikke

Aileen Tørnby er ikke den første som driver kafé i lokalene vis á vis rådhuset og skolen. Da den forrige driveren valgte å gi seg, ble Aileen spurt om hun var interessert i å ta over

– Jeg tenkte litt. Hadde veldig lyst og valgte å si ja. Det angrer jeg ikke på, sier Aileen, som har bodd tjue år i Töcksfors, men nå er på plass i Rømskog.

## Kafe og gaver

Aileen's har åpent et par dager i uka. I tillegg er det strikkekafé på onsdagskveldene.

– I tillegg til kafeen på Rømskog



I tilknytning til kafeen kan Aileen Tørnby tilby en liten gavebutikk.

jobber jeg et par dager i uka på Ørje. Butikken i Gros Hage er spennende, og der fikk jeg inspirasjon

til å ha en egen liten gaveavdeling i tilknytning til kafeen, sier Aileen Tørnby.